

בית דין אזרוי לעובודה בבאר שבע

ס"ע 47745-01-12

02 ינואר 2014

לפני: כבוד השופט אילן סופר

נציגת ציבור (עובדים) גב' רוד היל

נציג ציבור (מעבידים) מר נתן בורוכוב

התובעת:
ד"ר עדנה רוזנטל
ע"י ב"כ: עו"ד שרון אלמקיס חכמוני

הנתבעת:
 קופת חולים מאוחדת, (ח.ב. - 17-617-9802-1979079105)
ע"י ב"כ: עו"ד יניב ניסנהולץ

1

פסק דין

2

3 ד"ר עדנה רוזנטל (להלן: ד"ר רוזנטל) הועסכה ע"י קופת חולים מאוחדת
4 (להלן: הקופה) כרופא משפחה וכרופאת ילדים במעמד של רופאה עצמאית,
5 החל משנת 1974 עד שנת 2007, סה"כ 33 שנים, אשר הסתיימו ביוזמת הקופה
6 מאחר וד"ר רוזנטל הגיעו לגיל פרישה. מטופליה של ד"ר רוזנטל גדלו עמה,
7 ברgo, נישאו, הביאו את ילדיהם אליה כפי שנוהג אצל רופאי משפחה ותיקים
8 ומנוסים בקופות החולים. ד"ר רוזנטל עבדה גם שכירה בקופת החולים מכביה
9 ולאומית, אך מאז 1995 עיקר הכנסתה בא מהקופה.
10 בנסיבות אלו, עטרה ד"ר רוזנטל להכיר בה בעובדה ולתשלום פיצויי פיטורים
11 ודמי הבראה. הקופה דחתה זאת מאחר ולא התקיימו יחסיו עובד מעבד בין
12 הצדדים.

13 במסגרת הכרעתנו, נידרש לבחינות מערכת היחסים בין הצדדים, האם יחסיו
14 עובד מעביד או מזמין קובל עצמאי, וכןណון בנסיבות של הקביעה לצורך
15 הסדים אותם תובעת ד"ר רוזנטל.

16

רקע עובדי

17 2. התובעת - ד"ר עדנה רוזנטל, ילידת 1935 – למדת רפואייה בגרמניה ועלתה
18 לארץ בשנת 1971.

בית דין אזרוי לעובדה בבאר שבע

ס"ע 47745-01-12

הנתבעת – קופת החולים מאוחדת – פועלת מוכahn חוק ביטוח בריאות ממלכתי
1 תשנ"ד 1994 ומספקת שירות רפואי רפואי ברחבי הארץ ובכלל זה במחוז הדרום.
2 ד"ר רוזנטל החלה לעבוד בקופה ב- 1974 כרופא ילדים ומשפחה, במעמד של
3 רופאה עצמאית במרפאה פרטית. بد בבד עבده ד"ר רוזנטל בקופות החולים
4 מכבי ולאומית, במעמד של רופאה שכירה.
5
6

7. בשנת 1993 הגישה ד"ר רוזנטל תביעה נגד הקופה, לקבלת כספים עבור
8 המטופלים שהופנו אליה. התביעה הוגשה בבית משפט המחוזי בבאר שבע,
9 ועמדת על סך של 559,679 ש"ח (נספח ב' לטעמיהו של מר מיכאל מאיר).
10 הצדדים הגיעו להסדר ביום 18.5.94, אשר קיבל תוקף של פסק דין. בעקבות
11 כך חתמו הצדדים ביום 12.6.94 על הסכם (להלן: *הסכם*), בו התחייב ד"ר
12 רוזנטל לתת שירותי רפואיים למボוטחים הקופה שירצטו להיות בטיפול אצלה,
13 וזאת במרפאתה הפרטית, בשעות ובימים שנקבעו בהסכם.
14 עוד נקבע בהסכם כי מעמדה של ד"ר רוזנטל הוא של נותן שירותי רפואיים
15 עצמאי, והוא רשאית לעסוק בפרקтика פרטית וכן לתת שירותי למוסדות
16 רפואיים אחרים. הוצאות אחזקת המרפאה יחולו על ד"ר רוזנטל, והקופה
17 תספק את כל הטפסים הדורשים וכן ציוד רפואי.
18 כן נקבע כי ההתקשרות תגיע לסיומה עם הגיעו של ד"ר רוזנטל לגיל 65.
19 התשלום יהיה תלת חודשי בסכום קבוע עבור כל מבוטח, וכן עבור פעילות
20 מיוחדת וביקורי בית. ד"ר רוזנטל התחייב לדאוג לרופא מלא מקום בעת
21 הייעורותה, ואם לא תמצא, היה עליה להודיע לקופה ולהפנות את המבוטחים
22 לקופה (הסכם צורף כנספח א' לטעמיהו מר מיכאל מאיר).
23

4. הקופה הודיעה לד"ר רוזנטל ביום 29.11.06 כי תסיים את עבודתה ביום
25 30.6.07, בשל הגיעו לגיל פרישה (מכתבי הקופה לד"ר רוזנטל צורפו כנספחים
26 אי', ג', ד' לטעמיהו ד"ר רוזנטל).

27 לאחר סיום ההתקשרות, הגישה ד"ר רוזנטל את תביעה נגד הקופה, להכיר
28 בה בעובdet בכל הנוגע לזכויות הנובעות מתפקידה כ"רופא עצמאית"
29 בקופה וסיומה.
30

בית דין אזרוי לעובדה בבאר שבע

ס"ע 47745-01-12

טענות הצדדים

.5

הتובעת טענה כי בין הקופה התקיימו יחסי עובד מעבד. היא השתלבה בקופה וכי השירות אותו העניקה לקופה היה חלק מהפעולות הרגילה והשותפות שלה, חלק מהמערך הארגוני שלה ולא כגורם חיצוני. הקופה קבעה את התעריף לפיו שלילמו המבוטחים לקופה עבור הביקורים ובהתקשרות שלום לד"ר רוזנטל. ד"ר רוזנטל הוצגה כרופא הקופה בפני גורמים שלישיים, שמה פורסם בספר השירותים של הקופה, וכן הייתה רשומה בראשימת רפואיים רופאי הקופה וכן בМОקד השירות של הקופה שהפנה מטופלים לד"ר רוזנטל. היא לקחה חלק בהשתלמויות שהעבירה הקופה, הוזמנה לחתול חלק בהרמות כספית וקיבלה מתנות בחגים. קשר זה נמשך למעלה מ-30 שנים, דבר המצביע על התקשרות אמיתית לטוחה ארוך המאפיינת יחסי עובד מעבד.

ד"ר רוזנטל עבדה בשעות קבועות, בהן נתנה שירותים למטופלי הקופה ואת אופן הטיפול תיעזה בתיק נייר ולימים במערכת המחשב, אשר הייתה פתוחה לקופה. היא העניקה שירותיה באופן אישי ולא העסיקה רפואיים במקומה כאשר נעדרה מעובודתה. מי שdag לה למחלף היו נציגי הקופה. היא הייתה כפופה להוראות ונוהלי הקופה והיתה תלואה בקופה מבחינה כלכלית, שכן זה היה מקור הכנסה העיקרי במשך כל השנים.

קופה קבעה לד"ר רוזנטל את שיטת התשלומים תמורה חשבון.

קופה קבעה את התעריפים על בסיס מו"מ עם ועד הרופאים, לו שלימה ד"ר רוזנטל דמי חבר חודשיים. מכאן עולה כי ד"ר רוזנטל לא שלטה ברוחויה ובחכשנותיה, שלא לדבר על היקף עבודתה בקופה.

לד"ר רוזנטל סופק ציוד רפואי אשר כלל מבחנות, כסותות לבדיקות שתן, ציוד מעבדה נוסף, ציוד משרדי כמחשב, נייר, מדפסת, והקופה אף השתתפה בתשלומים הביטוח של ד"ר רוזנטל.

ד"ר רוזנטל טוענת לחילוףין, כי גם אם יקבע כי לא מתקיים יחסי עובד מעבד בין הצדדים, עדין היא זכאית לפיזיונטי פיטוריים לפי התכליות הסוציאלית של חוק פיזיונטורים.

.6 הקופה טענה כי לא התקיימו יחסי עובד מעבד בין הצדדים, וזאת על בסיס יישום כל מבחני הפסיכיקה.

בית דין אזרוי לעובדה בבאר שבע

ס"ע 47745-01-12

ד"ר רוזנטל חתמה על הסכם התקשרות בשנת 1993, בו נקבע מפורשות כי מעמדה הוא של רופאה עצמאית. בכך יש להסיף כי בשנת 1993 הגישה ד"ר רוזנטל תביעה נגד הקופה, על סך כחצי מיליון ש"ח. בתביעה ציינה ד"ר רוזנטל כי היא בעלת עסק למטען שירותים לרופאות ילדים; התביעה הוגשה לבית משפט המחויז ולא בית הדין לעובדה, מתוך שידעה כי הינה במעמד שלנותנית שירותים ולא עובדת.

ד"ר רוזנטל הייתה אחראית לתפעול ואחזקת המרפאה, ונשאה בכל ההוצאות הכרוכות במטען שירותים על ידה במרפאה. ציוד המרפאה נקנה על ידה. במרפאה נתנה ד"ר רוזנטל שירותים ללקוחות של קופות מתחמות, ול לקוחות מהם נתנה שירותי רפואיים משלימה. מבוטחי הקופה שביקשו להגיע אליה, תיאמו עמה במישרין את התורדים וד"ר רוזנטל הייתה תלולה בהם אם החליטו להיות מטופלים על ידה, בעוד שהקופה לא הייתה כל חובה להפנות אליה מבוטחים. ד"ר רוזנטל הבינה היטב את מעמדה כרופא עצמאית, שכן, בנסיבות האחרות שעבדה בהן במקביל, מעמדתה היה של שכירה.

טענות ד"ר רוזנטל, לפיהן היא זכאית לפיצויי פיטורים גם אם מעמדתה הוא של קובלן עצמאי, מהוות הרחבת חזיות ויש לדוחותן לחילופין, טוענת הקופה, כי לד"ר רוזנטל היה עסק עצמאי ממשה, והיא לא הוכיחה את תלותה הכלכלית בקופה במהלך תקופת ההתקשרות, וכן לא הוכיחה כי העסק נסגר.

עוד טוענת הקופה כי הסכם הפשרה שנערך בין הצדדים ב-1994 וקיים תוקף של פסק דין בבית המשפט המחויז בבאר שבע, מהווה מעשה בית דין בנוגע לכל התביעות של ד"ר רוזנטל עד ליום חתימת הסכם.

הכרעה

.7

קביעת מעמדו של אדם כ"עובד" היא עניין של סטטוס, שאינו נקבע על-פי התיאור שניתן לו ע"י מי מהצדדים, אלא נגורר כמסקנה משפטית מניסיבות המקרה (ע"א 426/63 **המוסך לביטוח לאומי נ' זינגר בע"מ**, פ"ד יח(2) 269; דב"ע (ארצى) לה/36-3 נוימן – צ, פד"ע 333 ; דב"ע (ארצى) לא/27-3 עיריות נתניה – בירגר, פד"ע 177 (להלן: **ענין בירגר**).

מכאן, כי גם אם אדם מסוים להגדתו קיבלן עצמאי, מאשר זאת בהסכם ומנהל תיק עצמאי ברשותו המס תוק הנפקת חשבוניות מס למזמין השירות –

בית דין אזרוי לעובדה בבאר שבע
ס"ע 47745-01-12

1 אין בכך כדי לסתור את קיומם של יחסיו עובד מעביד, כאשר אלה מתקיימים
 2 לפי אמות המידה המהוויות לבחינת קיומם של יחסיו עובד מעביד (ע"ע (ארצى)
 3 1162/01 סמי בן חמו - המבחן לרפיוון העובדה והייצור, פד"ע ל"ח 433 (2002);
 4 ע"ע (ארצى) 176/09 ז'יז'ט מואב – תפנית וינדב ע"מ, 9.11.10.).

5 המבחן הנוגע לקביעת קיומם של יחסיו עובד מעביד הוא "המבחן המערבי".
 6 בסיסי למבחן זה נמצא במבחן ההשתלבות על שני פניו: הפן החיוبي והפן
 7 השילילי. בצדיו של מבחן ההשתלבות נמצאים מבחני משנה כגון כפיפות, אופן
 8 הפיקוח על ביצוע העבודה, הסכמת הצדדים לגבי אופן העסקה, צורת תשלום
 9 השכר, אופן ניכוי מס הכנסה, תשלוםים לביטוח לאומי ולמס ערך מוסף, ביצוע
 10 העבודה באופן אישי ועוד (ענין בירגר); ע"ע (ארצى) 300267/98 טויטו –
 11 מ.ש.ב. הנדסת קידור ומיזוג אויר בע"מ, פד"ע ל"ז 354; בג"ץ 6194/97 נקס נ'/
 12 בית הדין הארצי לעובדה, פ"ד נ(5) 433, 449; בג"ץ 5168/93 מור נ' בית הדין
 13 הארצי לעובדה, פ"ד נ(4) 628).

14 כאמור, למבחן ההשתלבות שני פנים – הפן האחד, הפן החיובי הקובל כי תנאי
 15 ל"השתלבות" במפעל הוא שקיים מפעל יצרני לשירותים שניתן להשתלב בו,
 16 שהפעולה המבצעת ע"י פלוני נדרשת לפעולות הרגילה והשותפת של המפעל,
 17 ושפלוני מהווה חלק מהמערך הארגוני הרגיל של המפעל וכן איןו "גורם
 18 חיצוני". הפן השני הוא הפן השילילי להשתלבותו של פלוני במפעל היינו,
 19 שפלוני "אינו בעל עסק משלו המשרת את המפעל כגורם חיצוני (ענין בירגר;
 20 דב"ע (ארצى) לב/30-3 יוסף פרידמן נ' תלפרי בע"מ, פד"ע ד 232; בג"ץ
 21 1163/98 שדות נ' שירות בתים הסוחר, פ"ד נ(4) 831 (2001)).

22 כמו כן, יש לייחס חשיבות למתקנות העסקה ולאופי העובדה ביחסים שבין
 23 העובד לחברה, ובכלל זה ליכולת ההשפעה של העובד על הכנסות וההוצאות
 24 (ע"ע (ארצى) 337/06, 467/06 נחים פבר – עובד מנור 15.7.07).

25 סוגיות מעמדו של "רופא עצמאי" המטפל במרפאתו במבוטחי קופות חולים,
 26 בהתאם להסכם שכרת עמה, נדונה והוכרעה בפסק דין של בית דין בארכז
 27 בענין טורבטி (ע"ע (ארצى) 1392/02 ד"ר טורבטי – שירות בריאות כללית,
 28 פד"ע מ' 49). באותה פרשה מדובר היה ברופא שהפעיל מרפאה פרטית, בה
 29 טיפול במבוטחי הקופה, על פי הסכם שנחתם בין לו לבין הקופה. פסיקתו של בית
 30

בית דין אזרוי לעובדה בבאר שבע

ס"ע 47745-01-12

1 הדין האזרוי, לפיה לא התקיימו יחסיו עובד מעבד בין הצדדים, אישרה בפסק
 2 דין של בית הדין הארץ לעובדה.

3 בדחוותו את ערעור הרופא קבע הנשיא אדרל, כי הרופאאמין ביצוע עובדה
 4 שהיא " חלק מליבת עיסוקה של הקופה", אולם גופים דוגמת קופת החולים
 5 " רשאים לבצע את עיסוקם באמצעות קבלנים או גופים אחרים ואף יתכן,
 6 במקרה דנן, שמכלול יחסיו הצדדים יבצעו על עובדה אישית". בישום הפן
 7 החיוובי של מבחן ההשתלבות "עלינו להגדיר 'מעגלים' של עיסוק. במקרה
 8 שבפנינו המعالג הפנימי של עיסוקה של הקופה הוא העסקת עובדים
 9 במרפאות ובבתי החולים שבבעלות הקופה, ואילו המعالג החיצוני של עיסוקה
 10 הינו זה של מסירות טיפול ורופא בחברי הקופה לרופאים עצמאיים".

11 בנווגע לפן השילילי של מבחן ההשתלבות קבע הנשיא אדרל, כי הרופא ניהל
 12 "עסק עצמאי בעבודתו הפרטית. חברי הקופה לא היו מחויבים להימנות על
 13 מטופליו והקופה מצידה, לא התחייבה לשלם לו סכום מינימלי לשחו".

14 בנסיבות אותו מקרה מצא הנשיא אדרל, כי הרופא "היה אדון למשיוו.
 15 ביכולתו היה להגדיל את הכנסתו, ובפועל אף עשה כן". על כן, נדחה ערעורו
 16 של הרופא, תוך שנקבע כי לא התקיימו יחסיו עובד מעבד בין קופת
 17 החולים.

18 עניין דומה בא לפתחו של בית דין הארץ במקרה של ד"ר שמואל פרידלנד. 9

20 ד"ר פרידלנד שגム היה רופא עצמאי התחייב לבשלדיות במכון טיפול למボוטחי
 21 הקופה בלבד ולמי שאינם מבוטחים בקופות רפואיים אחרים. מהגבלה שכזו היה
 22 ד"ר טורבטי פטור.

23 השופטת ארד, כתוארה אז, קבעה כי בכל הקשור לפן החיוובי של מבחן
 24 ההשתלבות, כי "התפקיד החשוב בין ד"ר פרידלנד לקופה והתנהלותו
 25 לפיה, בדומה לאלה של ד"ר טורבטי ואחרים כמוותם, התקיימו "bumagel
 26 החיצוני" של פעילות הקופה. הפעלת המרפאה ע"י ד"ר פרידלנד באה בגדר
 27 המעתפת שמצויה הקופה למボוטחיה, כהשלמה לגרעין הטיפול הניתן להם
 28 בסניפי הקופה ובבתי החולים. דרישת הבלדיות הינה חלק אינטגרלי מן
 29 ההתקשרות החוזית בין הצדדים, כפי שהתקיימה הלכה ולמעשה, ומכלל

בית דין אזרוי לעובדה בבאר שבע

ס"ע 47745-01-12

הטיסכויים והטיסכוניות שנטל ד"ר פרידלנד על עצמו בהפעלת מרפאה עצמאית,
שלא במסגרת סניפי הקופה ובתי החולים שלה.
אף הפעם השלילי של מבחן ההשתלות אינו מתקיים. ההתחייבות לבלעדיות
איינה משנה מהעובדת שד"ר פרידלנד ניהל מרפאה עצמאית, שלט
בஹוצאותיו, וכפועל יוצא מכך היה אדון לעצמו בשיעור הכספיו.
ההתחייבות לבלעדיות יכול והגבילה את מקורות הכנסה של ד"ר פרידלנד,
אולם בכך בלבד אין להטוט את מרכז הכספי ביחסיו עם הקופה אל עבר
"המעגל הפנימי" של פעילות הקופה. יתר על כן, לא מן הנמנע הוא כי בסופו
של יום יהיה רוחחו של רופא המטפל במボטח הקופה בלבד גבויים מלאה
של רופא המטפל במボטח כל הקופות ללא הגבלה. שכן, רוחחו של הרופא
נובעים, בין היתר, מן המומחיות שקנה לו, מן המוניטין שייצא לו כמומחה
בתחומו, מזמןותו המקצועית והאנושית, מן הביקוש לשירותיו ומניהול
עסקיו בהפעלת המרפאה".
...לא הוכחה מניעה לכך שד"ר פרידלנד קיבל מרפאותו מטופלים פרטיים,
שאיןם חברי הקופה, ואשר נשאו בעצםם תשלום הטיפול שקיבלו ממנו".
...ההתחייבות לבלעדיות אינה בהכרח סמן המכריע את ההפך
בקיום של יחסי עבודה בין הצדדים להתקשרות. התהייבות כאמור
מקובלת בענפים שונים, ועשוייה להתקיים אף בהתקשרות עם קובלן עצמאי".
על כן, גם בעניינו של ד"ר פרידלנד לא הוכרו יחסי עבודה בין לבין קופת
חולים. נקבע כי ההתקשרות בין הקופה לבין ד"ר פרידלנד אינה שונה במהותה
ובנסיבותיה מזו שברשת טורבטי, ולהלכה שנפסקה שם נוכנה אף במקרה
זהו (ע"ע (ארצ) 615/05 ד"ר שמואל פרידלנד – שרותי בריאות כללית
. (3.8.06).

10. נסיבות העסקנה של ד"ר רוזנטל, מושא דיוננו, הולמות עיקרין את אלו
שברשות טורבטי ופרידלנד.
11. אשר לפני החיבור של מבחן "ההשתבות", לבוארה עובדתת של ד"ר רוזנטל
השתלבת בלית פועלות הקופה, אשר אחת מהן היא מותן שירותים רפואיים
ילדים ומשפחה למボטחיה. עם זאת, התקשרות החזאית בין ד"ר רוזנטל
לקופה, בדומה לטורבטי ופרידלנד, התקיימה מעגל החיצוני של פעילות

בית דין אזרוי לעובדה בבאר שבע
ס"ע 47745-01-12

1 הקופה. הקופה משלימה במעט זה, הכוללת את הרופאים העצמאים, את
 2 הטיפול הנitin למボוטחים בסנייפה ובבטי החוליםיס, באמצעות הפניות מבוטחים
 3 לרופאים עצמאיים.
 4 אין גם חלק כי הפן החלילי של מבחן החשתבות לא מתקיים. לד"ר רוזנטל
 5 הייתה מרפאה עצמאית, בה ניהלה את עסקה, שליטה בחוצאה והכנסותיה.
 6 ד"ר רוזנטל קיבלה את מטופליה במרפאה במבנה אשר היה שייך לה. הוצאות
 7 הארנונה, המים והחשמל שלולו על ידה. החלק הארי של הוצאות המרפאה,
 8 לרבות ציוד משרדי, נרכש על ידה, התמורה שלומה לד"ר רוזנטל בתחילת לפי
 9 מספר המבוטחים ולאחר מכן לפי מספר הביקורים, וזאת ללא התחריבות
 10 למכסה מסויימת. ד"ר רוזנטל הייתה רשומה עצמאית ברשות המט, והגישה
 11 להם דוחות עצמאית. ד"ר רוזנטל עבדה עם קופות אחירות, אמנים שכירה,
 12 אך קיבלה באופן פרטני (עמ' 13, שורות 6-3). כל אלו סימני היכר לכך שלד"ר
 13 רוזנטל היה עסק עצמאי.
 14

15 קראנו בעיון את טענות ד"ר רוזנטל, ולא נכח כי יש בהן ממש. ד"ר רוזנטל
 16 הצביעה על מספר מאפיינים שלכאורה מצדיקים הכרה בקיום של יחסי עובד
 17 מעבד. ראשית, משך הקשר – 33 שנים – שיש בו לתמוך בטענות ד"ר רוזנטל.
 18 על כך נשיב, כי משנקבע כי העסקת רופאים עצמאיים היא פרקטיקה מקובלת
 19 בkopות החוליםיס, והיא לא נועדה לקפח, משקלו של מאפיין זה פוחת.
 20 ד"ר רוזנטל טענה כי הקופה דאגה למחליף כאשר יצאה לחופשות, ואולם יש
 21 לזכור כי בהסכם עם הקופה נקבע כי על ד"ר רוזנטל לדאוג עצמה למחליף
 22 ולשלם לו את התמורה, ורק אם לא תמצא, תדאג לה הקופה למחליף.
 23 ד"ר רוזנטל טענה עוד, כי הייתה כפופה לנוהלי הקופה והיתה תלולה בה, לאחר
 24 ועיקר הכנסותיה באו לה מבוטחי הקופה. אין לנו ספק כי ד"ר רוזנטל הייתה
 25 כפופה לנוהלי הקופה, אבל ברור לנו כי היה לה אינטנס שיחיו לה כמה יותר
 26 מטופלים וביקורים, שכן כך גם הגדילה את הכנסותיה. מצד אחד שמענו כי
 27 הקופה הפנתה לד"ר רוזנטל מבוטחים, אך מהצד השני ראיינו כי מבוטחים
 28 ביקשו להגיע אליה בשל ההיכרות והמונייטין הטוב שרכשה.
 29 על כן אף שניתן לראות כי קיימים מאפיינים של יחסי עובד מעבד, כפי
 30 שהבהיר זאת היבט הנשייא אדרל בעניין **טורבטוי**, יש לתת משקל להקשר

בית דין אזרוי לעבודה בבאר שבע

ס"ע 47745-01-12

1 התעשייתי, ואין מקום לזעزع ענף עסקו שלם עיי' שינוי כללי ההתקשרות
 2 הנהוגים בו (סעיף 9 לפרשת טורבטי).

3
 4 לאור האמור לעיל, לא מצאנו מקום, בנסיבות אלה, לסתות מההלהכה שנקבעה
 5 בפרשת טורבטי ופרידלנד, ועל כן אנו קובעים כי לא התקיימו יחסית עובד
 6 מעביד בין הצדדים.
 7 יחד עם זאת, דיוינו לא מסתויים כאן, לאחר והתשתייה העובדתית בתיק זה
 8 אינה שנויה בחלוקת, הסעדים הנتابעים ידועים, סבורים אנו כי ד"ר רוזנטל
 9 זכאי לפיצויי פיטורים, על אף היותה קבלן עצמאי וזאת על רקע הנسبות
 10 החריוגות שנפרט להלן. כמובן, לדעתנו יש לראות בד"ר רוזנטל כעובדת לצורך
 11 קבלת פיצויי פיטורים.

12 פיצויי פיטורים לקבלן עצמאי

.13

14 הלהקה פסוכה היא כי זכויות של משפט העבודה, המגן והבטיחון הסוציאלי
 15 מוענקות אף למי שאינו בא בגדיר המבחנים המעידים על קיומם של יחסית עובד
 16 מעביד. כך בעניין סРОשי נקבע, כי נבחר ציבור זכאי לדמי אבטלה, בשים לב
 17 לתכילת ענף ביטוח אבטלה, שהוא לבטח אדם מפני הסיכון של אובדן
 18 ההשתכרות, תוך שמירת רמת חייו של המבוטל, כדי שיוכל להתקיים בכבוד
 19 עד אשר ימצא עבודה חלופית (בג"ץ 4601/95 סРОשי נ' בית הדין הארץ-
 20 לעובדה ואח', פ"ד נ"ב (4) 830, 817.).

21 בעניין ציפורה בשן, אושר פסק דין של בית הדין האזרוי, שם נפסקו לערכת
 22 פרסומים בשירות התעסוקה, שעבדה 19 שנים, פיצויי פיטורים והודעה
 23 מוקדמת, בשים לב לכך שפרנסתה הייתה תלולה בשירות התעסוקה ובכך שלא
 24 היה לה עסוק עצמאי (ע"ע(ארצ) 1141/02 שירות התעסוקה – ציפורה בשן
 25 .(26.5.03)).

26 בעניין יוסף ועKENION, עמדת השופטת ארד, כתוארה אז, על העקרונות שעליהם
 27 מדגמ"ץ סРОשי:

28 "הלהקה פסוכה היא, וביטויו נרחב ועמוק ניתן לה בפסק הדין בדגמ"ץ סРОשי
 29 בפסקה קוזמת ומאחרת לו, ובכתביו מלומדים, לפיה ייכנו מקרים נדרים

בית דין אזרוי לעובודה בבאר שבע

ס"ע 47745-01-12

– במיוחד כשהמדובר בתכניות העסקה מיעילות שאין עונות על המבחןים המקובלים לקיום של יחס עבודה – בהם ניתן יהיה לקבוע שנוצרו יחסי עבודה, למروת שלא נקשר חוזה עבודה בין הצדדים". זאת "כאשר נתבעות זכויות מתוך המשפט הסוציאלי או זכויות מתוך משפט העבודה המגן, על ידי המושך מכוח ה'זין' או על ידי המושך מכוח בחירה, או כשאינו מתקיימים במושך המבחןים לקבעת מעמדו של עובד, או למשל נקשר חוזה עבודה ולא הוכחו יחסי עבודה בין הצדדים – תיבחן הזכות הנתבעת על דרך הפרשנות התכליתית ויישומה של אותה זכות תיעשה במקרה הספרטיפי בהתחשב, בין היתר, בנסיבות העניין ובמסכת הוראות הדין החל על אותו מקרה".

(עו"ע (ארצى) 1120/02 יוסף ועKENIN – מועצה דתית אופקים, פ"ד"ע ל"ט 751).

בפרשת זוז שושן צינה השופטת ארד: "כפי יתכננו מקרים חריגים ויוצאי דופן, בהם יהולו, מתוקף הפרשנות התכליתית, זכויות מכוח حقיקת מגן, כגון: פיזויי פיטורים, גם על בעל דין שנמצא להיות קבלן עצמאי בעל עסק ממשו. במקרה אלה הנטל על הנתבע – הקובלן העצמאית, להוכיח כי התקיימו נסיבות מיוחדות להקמת הזכויות מתוקף הפרשנות התכליתית. בסוגרת זו ניתן משקל מכריע להוכיח קיומה של תלות כלכלית במהלך כל תקופה הקשר הממושכת של הנתבע עם החברה, נותן הזיכיון, או הספק, בתוך כך, ועל רקע בחינת המקרה הנדון לגומו בנסיבותיו, יהא על הנתבע להוכיח, כי עיקר הכנסתו כבעל עסק עצמאי נבע מקשריו העסקיים עט הספק; וכי סיום היחסות העסקתי, הוא הסיבה המשנית לכך שהעסק נסגר. זאת, בין בשל העדר הצדקה ותועלות עסקית להמשך קיומו, ובין בגין פשיטת רגל וכיוצ"ב, באופן שבבעל העסק העצמאי נותר ללא מקור פרנסה, ומבלתי שניתן מענה סביר לזכויות הנובעות מסיים עבודתו בעסק".

(עו"ע (ארצى) 568/06 זוז שושן – קל שרותי נופש/תיירות בע"מ (3.1.08)).

במקרה שלפנינו, ד"ר רוזנטל הוכיח כי הייתה תלואה כלכלית בקופה במשך 33 שנים וזאת בשים לב לכך כי עיקר הכנסתה כבעל עסק עצמאי נבע מקשריה העסקיים עם הקופה.

בית דין אזרוי לעובדה בבאר שבע

ס"ע 47745-01-12

1 בדיעון הציג ב"כ הקופה לד"ר רוזנטל דוויח מס הכנסה שהעבירה ד"ר רוזנטל
 2 לקופה, בו ניתן לראותה שהמחוזר העסקי שלה בשנת 2006 היה כ-**146,000 ש"ח**.
 3 מצאנו במסמך צורפו לתצהירו של מר ברנר מטעם הקופה – שם רוכזו
 4 התשלומים לתובעת לשנת 2006 והם עמדו על **120,411 ש"ח**.
 5
 6

7 עיינו בתיק בית הדין ומצאנו כי ד"ר רוזנטל צירפה במסגרת בקשה לגילוי
 8 מסמכים, את כל המסמכים שהיו ברשותה ולדעתה היו רלוונטיים לתביעה
 9 ושהועברו לקופה. כך מצאנו שם את האישורים ממיס הכנסה לשנים 2002 עד
 10 – על ההכנסות והמחוזר העסקי.
 11 לתצהירה של ד"ר רוזנטל צורפו החשבונות לשנים 1996 עד 2007. הקופה
 12 צירפה לתצהירו של מר ברנר את סך התשלומים לד"ר רוזנטל בשנים 2005,
 13 2006 ו-2007.

14 הנתונים המתוקבים מסה"כ המסמכים הם אלו :

15 **בשנת 2007** - ד"ר רוזנטל עבדה **חצי שנה** בשירות הקופה. המחזור השנתי שלה
 16 עמד על **93,491 ש"ח** והכנסותיה מהקופה למשך חצי שנה עמדו על **54,692 ש"ח**.

17 **בשנת 2006** - המחזור העסקי עמד על **148,056 ש"ח** והכנסותיה של ד"ר
 18 רוזנטל מהקופה עמדו על **120,411 ש"ח**.

19 **בשנת 2005** - המחזור העסקי עמד על **131,122 ש"ח** והכנסותיה של ד"ר
 20 רוזנטל מהקופה עמדו על **130,930 ש"ח**.

21 **בשנת 2004** - המחזור העסקי עמד על **160,794 ש"ח** וסכום 9 חשבונות לשנה
 22 זו עמד על **125,850 ש"ח**.

23 **בשנת 2003** - המחזור העסקי עמד על **161,748 ש"ח** וסכום 12 חשבונות לשנה
 24 זו עמד על **162,611 ש"ח**.

25 **בשנת 2002** - המחזור העסקי עמד על **152,305 ש"ח** וסכום 9 חשבונות
 26 שנמצאה עמד על **148,542 ש"ח**.

27 مكان עליה כי עיקר הכנסתה של ד"ר רוזנטל באה לה מהקופה ו מבחינה זו
 28 ניתן לקבוע בוודאות כי הייתה לה תלות כלכלית בקופה.

בית דין אזרוי לעובדה בבאר שבע

ס"ע 47745-01-12

1 הקופה יזמה באופן חד צדי את סיום הקשר עם ד"ר רוזנטל, עם הגיעו לגיל
 2,62, ובעקבות כך ד"ר רוזנטל עברה לעבוד ברפואה משלימה אך מעט מטופלים
 3 הגיעו אליה עד אשר נאלצה לסגור את המרפאה בשנת 2011 (עמ' 19).

4 בשנים האחרונות מספר הביקורים במרפאת ד"ר רוזנטל פחת והלך, והדבר
 5 התרטט בתמורה שפחתה. אין חולק כי לו ד"ר רוזנטל הייתה רופאה שכירה,
 6 שכירה בשנים האחרונות עם ותק של כ-30 שנות עבודה, לא היה פחות, ועודאי
 7 שהיה עולה על התמורה שקיבלה עצמאית.

8 .
 9 תכילת פיצויי הפיטוריים היא לאפשר לעבוד אשר מעבידו מפטרו, קיום בכבוד
 10 במשך פרק הזמן בו הוא חסר פרנסה. תכילת זו עומדת במלוא משקלה עת
 11 מדובר בהעסקה משך 33 שנים ברציפות; הוכח בפנינו כי עיקר הכנסותיה של
 12 ד"ר רוזנטל באו לה מהקופה ועם סיום ההתקשרות ביוזמת הקופה נגdu מטה
 13 לחמה, הכנסות פחתו עד אשר סגרה את המרפאה. על כן, ועל פי תכילת חוק
 14 פיצויי פיטוריים, יש לראות בד"ר רוזנטל עובדת לצורך קבלת פיצויי פיטוריים.
 15 בנסיבות אלו, זכאיות ד"ר רוזנטל לפיצויי פיטוריים בהתאם לסקום שתבעה,
 16 ולא נסתור ע"י הקופה.

17 לא ראיינו מקום להידרש לתביעה לתשלומים דמי הבראה, משלא עמדה במסגרת
 18 הטענות החלופיות של ד"ר רוזנטל בסיכוןה בסעיף 22.
 19

20 אין בידינו לקבל את טענת הקופה, לפיה פסק הדין שנitin בתביעת התובעת
 21 בשנת 1994, מהויה מעשה בית דין ביחס לזכויות שהועלו עד מועד חתימת
 22 הסכם הפרשה, מקום בו הזכות לפיצויי פיטוריים מתגבשת רק בסיום יחסי
 23 העבודה. על כן, משוכחות זו לא עמדה לד"ר רוזנטל בעת חתימת הסדר הפרשה,
 24 היא זכאית לתבועו אותם בשנת 2012.
 25

סוף דבר

26 .
 27 התביעה להכיר בקיים של יחסי עובד מעביד בין הצדדים - נדחתה.
 28 הקופה תשלם לד"ר רוזנטל פיצויי פיטוריים בסך של 330,000 ש"ח, אשר יישאו
 29 ריבית ובצמדה כחוק מיום 1.7.07 ועד התשלום בפועל.

בית דין אזרוי לעובדה בבאר שבע

ס"ע 47745-01-12

1 עוד תשלם הקופה לד"ר רוזנטל הוצאות משפט, בשיסム לב לסקום הפסוק
 2 המשועך, בסך של 50,000 ש"ח, אשר יישאו ריבית ובצמדה חוק מהיום ועד
 3 התשלום בפועל.

4
 5 ניתן היום, אי' שבט תשע"ד, (02 ינואר 2014), בהעדר הצדדים וישלח
 6 אליהם.
 7
 8
 9

10
 11 נציג ציבור (מעבידים)
 12 מר נתן ברוכוב
 13
 14

אלון סופרי, שופט

15
 16 נציג ציבור (עובדים)
 17 גבי ורד הלל
 18
 19